

Redegjørelse - i henhold til åpenhetsloven

Rapporteringsåret 2023

Om virksomhetens åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Innledning

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold trådte i kraft 1. juli 2022.

Lovens formål er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomhetene håndterer negative konsekvenser på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (§ 1).

Virksomheter skal offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene etter åpenhetsloven § 4. Det fremgår av åpenhetsloven § 5 at virksomheten skal offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene som er utført. Formålet med redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i virksomhetens nøkkelfunn i aktsomhetsvurderingene, og hvilke tiltak som er iverksatt.

Loven pålegger også virksomheter en plikt til å svare på skriftlige informasjonshenvendelser fra enhver som retter dette mot virksomheten (§§ 6–7). Respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og åpenhet om vårt arbeid med dette for allmennheten er viktig for Standard Norge. Dette er en integrert del av våre etiske retningslinjer, vårt arbeid med FNs bærekraftsmål, samt øvrig styrende prinsipper.

Formål

Formålet med redegjørelsen og øvrige etablerte retningslinjer er å oppfylle kravene i åpenhetsloven ved å bidra til gjennomføring, bevisstgjøring og synliggjøring av:

- vårt arbeid, ansvar og forpliktelser med hensyn til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for alle arbeidstakere, leverandører, forretningsforbindelser og allmennheten i samsvar med gjeldende lovkrav og regelverk
- våre forventninger og krav til leverandører og forretningsforbindelser med hensyn til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- vår metode og prosesser i arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold
- vårt ansvar og vår metode for å sikre allmenheten tilgang til informasjon om hvordan vi arbeider med konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i henhold til åpenhetsloven, som følge av vår egen drift i leverandørkjeden og i samarbeid med våre forretningspartnere
- ansvaret for etterlevelse av disse retningslinjene i den daglige driften påligger styrene og de funksjonene som styrene eventuelt delegerer ansvaret til. Det skal blant annet kontinuerlig utføres aktsomhetsvurderinger og føres tilsyn med disse
- ansvar for etablering av retningslinjer og oppfølging av disse er delegert til Organisasjonsutvikling. Det påligger også et ansvar både hos ledere og arbeidstakere, som gjennom sine handlinger eller beslutninger har mulighet til å bidra til å redusere risikoen for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Disse retningslinjene evalueres årlig / eller dersom de reelle omstendighetene eller risikobildet endrer seg.

Standard Norge sine aktiviteter og definisjon av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Standard Norge er den ledende aktøren på nasjonal og internasjonal standardisering i Norge. Vi utvikler og forvalter standarder i Norge, og har enerett på å utgi Norsk Standard og har opphavsretten i Norge til disse dokumentene. Sammen med kundene utvikler vi løsninger som gir økt effektivitet, større konkurransekraft og redusert risiko i bedrifter og samfunnet. Vi er et nøytralt bindeledd mellom involverte parter og en pådriver i globale nettverk.

Standard Norge er en medlemsorganisasjon med medlemmer som er både næringsliv, myndigheter, interesseorganisasjoner, forbrukerorganisasjoner, forskningsinstitusjoner og andre. Rundt 4800 norske eksperter er med i standardiseringsarbeid i regi av Standard Norge på nasjonalt eller internasjonalt plan. Vi har rundt 90 ansatte som sørger for at dette arbeidet går sin gang. Standard Norge har ansvar for standardiseringsoppgaver på alle områder unntatt elektro og telestandardisering. Standard Norge har enerett på å fastsette og utgi Norsk Standard, og er det norske medlemmet i CEN og ISO.

Etablerte retningslinjer beskriver de grunnleggende elementene i Standard Norge sin tilnærming til hvordan vi oppfyller vår forpliktelse til å respektere og overholde menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som en del av vårt samfunnsansvar. Retningslinjene vil være gjeldende for Standard Norge sin forretningsdrift, dets arbeidstakere, styremedlemmer og ledere, så vel som leverandører og forretningsforbindelser.

Med de grunnleggende menneskerettighetene, og i tråd med Åpenhetslovens intensjon menes:

«... de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene som følger av blant annet FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet.»^{1,2}

Med anstendige arbeidsforhold menes:

«... arbeid som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter etter bokstav b og helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen, og som gir en lønn å leve av.»^{3,4}

Som selskap er Standard Norge forpliktet til å respektere menneskerettighetene, og har som målsetning å; unngå å forårsake, eller bidra til, negative konsekvenser for menneskerettigheter, forhindre eller redusere negative konsekvenser for menneskerettigheter i forbindelse med vår virksomhet, produkter eller tjenester gjennom forretningsforbindelser; og bidra positivt til å forbedre menneskerettigheter og

¹ Åpenhetsloven § 3, første ledd, bokstav b.

² I et norsk perspektiv er det særlig Grunnloven (LOV-1814-05-17), menneskerettsloven (LOV-1999-05-21-30), likestillings- og diskrimineringsloven (LOV-2017-06-16-51) som er relevante.

³ Åpenhetsloven § 3, første ledd, bokstav c.

⁴ I et norsk perspektiv er det særlig arbeidsmiljøloven (LOV-2005-06-17-62) og arbeidsmiljøforskriftene som er relevante, i tillegg til tariffavtaler, allmenngjøringsloven (LOV-1993-06-04-58) og allmenngjorte tariffavtaler.

anstendige arbeidsforhold for alle, og særskilt for sårbare grupper. I tillegg arbeider vi med kontinuerlig forbedring av miljøledelsessystem etter ISO 14001.

Arbeidsmetodikk

Standard Norge jobber kontinuerlig og systematisk for å integrere respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i alle våre prosesser; ved anskaffelser, valg av leverandører og forretningsforbindelser, kontraktsoppfølging, virksomhetsendringer, rekruttering, dialog med interessenter mv. Vi arbeider aktivt med å justere våre eksisterende prosesser for å møte kravene om å identifisere, vurdere og håndtere risikoer for vår virksomhet og våre interessenter. Arbeidet er forankret og forankres fortløpende i våre prosesser, rutiner og strukturer.

For å sikre god bevissthet om viktigheten av å respektere menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gis det opplæring tilpasset de ansatte og ledernes ansvarsområder. Vi gjennomfører opplæringsaktiviteter for å bygge kunnskap blant medarbeidere, fremme bevissthet, ferdigheter og lederskap rundt menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Aktsomhetsvurderinger

Våre aktsomhetsvurderinger er basert på en risikobasert tilnærming i tråd med gjeldende lovgivning og vil innebære en vurdering av hva som anses mest kritisk å få løst først. Det vil sjelden være mulig å håndtere all potensiell og faktisk negativ påvirkning på en gang, og Standard Norge vil måtte gjøre prioriteringer. Prioritering av risiko for menneskerettighetene gjøres på bakgrunn av alvorlighetsgrad, omfang og sannsynlighet for mulig negativ påvirkning eller skade, som en del av en løpende prosess. Vi gjennomfører fortløpende aktsomhetsvurderinger ved inngåelse av nye leverandørkontakter samtidig som vi har oppfølging av våre eksisterende leverandører. Vi støtter oss på anerkjente risikoindekser anbefalt av Forbrukertilsynet for å sikre gode underlag for våre vurderinger.

Vi jobber kontinuerlig med utarbeidelse og justering av rutiner som inkluderer både interne og eksterne kontroller for å identifisere og overvåke risiko forbundet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette gjelder både for vår virksomhet, i leverandørkjeden og for andre forretningsforbindelser. Eksempelvis vil vi ved avtaleinngåelse av kontrakter bruke foreslåtte metoder fra Forbrukertilsynet for bakgrunnsundersøkelser av potensielle leverandører og sikre at dette inngår som en del av kravene til valg av leverandør/forretningspartner.

Kartlegging og vurdering

Våre leverandørkjeder omfatter sosiale og miljømessige risikoer innenfor den enkelte leverandørkjede, der risikoene varierer mellom produksjonsland, produktgrupper og råmaterialer. Vi har i 2023 gjort få endringer blant våre leverandører. Vi erfarer at risikobildet har endret seg for eksisterende leverandører. Våre største leverandører er innen IT-utstyr samt varer til kontordrift. Vi har bevisst valgt store anerkjente leverandører vi erfarer arbeider målrettet og som også er lett tilgjengelige for informasjon, dialog og tilbakemeldinger. Vi har en aktiv relasjon til våre største leverandører og diskuterer konkrete vurderinger ved behov. Verdenssituasjonen har

endret varetilgangen og råvaretilgangen for underleverandørene i stor grad. Våre innkjøp gjøres fra leverandørenes lagerprodukter og hvor leverandørene ikke selv eier egne produksjonsanlegg.

Vi kjenner til at leverandører arbeider systematisk, og besøker jevnlig produksjonsanlegg hvor de importerer sine varer fra, og videre rapporterer antall besøk, antall revisjoner og antall avvik med krav om handling.

Det er en utfordring at leverandører ikke alltid har god transparens og at vi som virksomhet følgelig ikke har mulighet til full transparens helt tilbake til råvarer i leverandørkjeden. Vi kjenner likevel på at det er en større bevissthet og at Åpenhetsloven legger et positivt press på virksomheter.

Hva angår varer innen kontordrift og IT-utstyr vet vi at enkelte produkter produseres i Asia og Afrika. Vi er bevisste på at risikoen for krenkelser mot menneskerettigheter og miljø er større når produksjonen foregår i visse deler av verden, og hvor det er samfunn som anses som høyrisikoland i denne sammenhengen.

Vi ser våre begrensninger på graden av kontroll lenger ut i leverandørkjeden, der informasjon om sluttproduksjon er lettere tilgjengelig enn om råvareproduksjon. Økt frekvens og intensitet på ekstreme værforhold, for eksempel tørke og flom, kan forårsake skader på avlinger og infrastruktur som i sin tur påvirker risikoforholdene for produksjon og distribusjon av varer vi kjøper. Uroligheter, krig og politiske konflikter øker risikoen for endringer i produksjonskjeden og vanskeliggjør bl.a. transport av varer og innsatsfaktorer. Vi velger imidlertid å benytte oss av veiledningstjenesten til Forbrukertilsynet samt følger jevnlig med på regjeringen.no sine vurderinger og tar videre med deres anbefalinger inn i våre vurderinger.

Varsler og innspill

Standard Norge har en åpen og lett tilgjengelig varslingskanal til vår fasilitetskoordinator for å sikre at alle ansatte kan rapportere eventuelle brudd på våre rutiner. Vi oppfordrer ansatte til å rapportere uregelmessigheter. Varslene blir tatt på alvor og håndtert på en ansvarlig måte. I tillegg er bærekraft et viktig element i vår Kompetansestrategi, det arbeides med bærekraft gjennom et strategisk prosjekt som går på tvers av konsernet og hvor alle medarbeidere er involvert for både å øke kunnskap, men også for å sikre påvirkning og medvirkning. Det er i tillegg etablert en Bærekraftsgruppe med medlemmer på tvers av avdelinger og nivå i Standard Norge-konsernet for å sikre bevissthet, opplæring, mulighet til å konkretisere og gjennomføre aktiviteter og oppgaver, samt beslutningsmyndighet til å gjennomføre endringer.

Vår påvirkning

Standard Norge har et klart mål om større engasjement innen bærekraft både som virksomhet og gjennom våre tjenester. Dette er i tråd med vårt verdigrunnlag og vår strategi. Det er også i tråd med nåværende og kommende lovgivning samt globale retningslinjer som FNs veiledende prinsipper.

Vi arbeider for å stoppe, forebygge og begrense de potensielle risikoene for menneskerettigheter og negativ miljøpåvirkning.

Det er alltid et alternativ å stoppe forretningsrelasjonen helt for å eliminere enhver risiko knyttet til leverandører fra land som defineres som høyrisikoland. Det ville i så fall

innebære at vi nødvendigvis ikke får mulighet til å påvirke den enkelte leverandør, samfunn og berørte individer i positiv retning. Vi tror primært på å skape en positiv endring gjennom å være til stede, stille krav og påvirke. Vi vil imidlertid håndtere risikoen gjennom å avslutte samarbeid med leverandører som gjentatte ganger ikke tilfredsstiller våre krav.

Status

- Rutiner er etablert av avdeling Organisasjonsutvikling (heretter kalt OU)
- Ansvaret for oppfølging er delegert til OU
- Utøvelse er fordelt internt på tvers av nivåer og avdelinger
- Aktsomhetsvurderinger gjennomføres jevnlig av de største leverandører og samarbeidspartnere
- Aktsomhetsvurderinger gjennomføres ved inngåelse av nye leverandørkontakter
- Risikokartlegging gjennomføres jevnlig
- Det er etablert en gruppe som trer sammen ved eventuelle funn for å vurdere nødvendige tiltak.

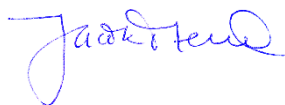
Planlagte aktiviteter

- Kartlegging og aktsomhetsvurderinger gjøres fremover fortløpende ved inngåelse av nye leverandørkontakter eller ved endringer av risiko
- Kompetanseheving og informasjon til øvrige ledere og arbeidstakere foregår kontinuerlig
- Informasjon til nyansatte gjennom Standard Norge sitt introduksjonsprogram
- Revisjon av Innkjøpsprosedyre
- Evaluering og eventuell revisjon av allerede etablerte rutiner
- Opprettelse av varslingskanal for arbeidstakere

Resultat

- Ingen funn

Oslo, 30.06.2024

Jacob Mehus

Administrerende direktør
Standard Norge

Jon Sandnes

Styreleder
Standard Norge